

Леонova I.B.

ст. гр. МАРК-31

Науковий керівник: к.е.н., доцент Іванечко Н.Р.

Тернопільський національний економічний університет

КАРШЕРИНГ В УКРАЇНІ

Цивілізація переживає революційний перехід від гіперспоживання, характерного для ХХ століття, до тренду ХХІ століття – спільного споживання. У світі щохвилини хтось ділиться своїм одягом, інструментами чи просто своїм часом. З розвитком цифрових технологій [1] обмін речами і послугами перестав обмежуватися вузьким колом спілкування конкретної людини, а сягає масштабів всього світу. Таке явище отримало назву *sharing economy* – спільне споживання й розвивається за усіма можливими напрямками. Економіка спільного споживання впливає на кожен аспект нашого життя й увійшла до укладеного журналом *Time* списку ідей, які змінять світ у найближчому майбутньому.

У першу чергу ідея спільного споживання прижилася в елітному сегменті. Заможні споживачі швидко зрозуміли, що одноосібно володіти літаками, дорогими автомобілями і замиськими резиденціями дорожче, ніж ділити їх з іншими. Дійсно, шерингова економіка відкриває широкі можливості для економії величезного спектру товарів та послуг. Ідеї *sharing economy* швидко проникли в усі сфери життя, проте, особливої популярності набуває практика спільного використання авто, або «*carsharing*», оскільки утримувати власну машину стає дедалі дорожче і неефективно.

«*Carsharing*» працює за принципом «користування замість володіння», функціонування сервісу схоже на використання автомобілів напрокат [4]. Однак є відмінність у тому, що не обов'язково брати авто на цілий день. Також сервіс дозволяє поєднувати автомобільну подорож із поїздкою на потязі або велосипеді, машину можна припаркувати там, де необхідно водієві. Послуга каршерингу доволі поширена на території європейських країн, вона є розвиненою, затребуваною і максимально використовується місцевими жителями і туристами. В Україні сервіс похвилинної оренди авто поступово завойовує ринок і на сьогоднішній день є доступним у Одесі і Києві. Одеський каршеринг відомий своїми екологічними автомобілями. Компанія надає у спільне користування нові електромобілі *Nissan Leaf* [3]. Хоча послугу надають порівняно недавно, її вважають інноваційною, оскільки люди зрозуміли, що це комфортно, просто й доступно за вартістю.

Серед основних переваг користування таким сервісом варто відзначити такі:

- кращий варіант для пересування в місті, адже скориставшись такою послугою, ви піклуєтесь про міський простір (на парковках більше вільних місць) і про екологію (у місті менше машин, скорочуються викиди CO_2);

- жодних проблем із паркуванням і СТО. Авто каршерингу можна сміливо залишати на будь-якій платній парковці, оскільки сервіс самостійно її оплачує. Централізоване обслуговування позбавляє необхідності проходити техогляд, шукати запчастини, ремонтувати авто;

- відчутна вигода. Каршеринг однозначно дешевший, ніж утримання особистого автомобіля, при цьому не потрібно хвилюватися через несправність чи порожній бак автомобіля;

- безпека. Використовуючи авто ви отримуєте необхідний «пакет» від сервісу, до якого включені бензин, парковка, страховка і мийка [4].

Стосовно недоліків – суттєвих не виявлено. На даний час у світі панує пандемія, й у більшості країн введено обмеження, закрито кав'ярні, салони краси та заборонено користуватися громадським транспортом. До того ж, деякі країни заборонили користуватися послугою каршерингу через те, що виникла проблема дезінфекції транспорту. Отож, саме у критичних ситуаціях виявляються недоліки, у тому числі, й у такої послуги. Тому у перспективі необхідно знайти варіант вирішення зазначеної проблеми.

Одним із нових векторів розвитку технологій, розробок та інновацій у світі стає штучний інтелект. Транспортні засоби нового покоління вже неможливо уявити без автономного управління, й більшість автовиробників взяли на себе зобов'язання розробляти та виробляти автономні транспортні засоби, починаючи з допоміжного рівня й до повністю автоматизованих автомобілів. Автовиробникам варто звернути увагу на аспект дезінфекції для удосконалення і покращення використання автомобілів. Така функція буде корисною не лише для каршерингу, а й для власного автомобіля. Як відомо, на 1 см² поверхні всередині салону машини перебуває приблизно 3500 мікробів, що є небезпечним для життя людини [2].

Економіка спільного споживання викликає найбільший суспільний зсув з часів промислової революції. Зараз каршеринг представлений у двох містах-мегаполісах, усі ж інші великі міста є потенційними ринками. Вже скоро використовувати мобільні рішення буде зручніше, ніж володіти особистим транспортом, і міста зможуть окультурити великі простори, призначені сьогодні для автомобілів і паркувальних місць.

Список використаних джерел

1. Іванечко Н., Процишин Ю., Никитишин Т. Цифрові технології в роздрібній торгівлі: зарубіжний та Український досвід. *Food Industry Economics*. 2020. №12(1). С. 77-85. <https://doi.org/10.15673/fie.v12i1.1671>
2. Гигиена и дезинфекция авто во время пандемии COVID-19. URL:
3. https://market.ria.com/blog/interesting/249553/gigiena_i_dezinfekciya_avto_vo_vremya_pandemii_covid_19.html (дата звернення 04.05.2020)
4. Каршеринг в Украине и за рубежом. URL : <https://mobilecar.com.ua/news/karshering-v-ukraine-i-za-rubezhom/> (дата звернення 04.05.2020).
5. Что такое каршеринг? URL : <https://any-time.by/novosti/chto-takoe-karshering-prostymi-slovami.html> (дата звернення 04.05.2020)